

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT-KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többsz. a
írások alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyeg-díjmit
den külön beiktatásért 30 kr.

Megüzente a török a háborút.

Amitől Európa összes diplomatai oly félve remegtek, amint budapesti tudósítónk éjjel küldött táviratában jelenti, keleten végre hivatalosan is kitért a háború, mely egész Európát fenyegeti vértengerével. A konstantinápolyi Jildiz-kioszkban tegnap tartott minisztertanács elhatározta, hogy Görögországnak megüzene a háborút, mely határozatot a konstantinápolyi görög követtel **Maurocordato** herczeggel is azonnal tudatták. A határozat első következménye volt, hogy **Maurocordato** herczeget kormánya visszahívta, **Assimbey** atheni török követ pedig elutazott hazájába a görög fővárosból, így tehát hivatalosan is kitért a háború, melynek viharaival talán együtt repül a legpusztítóbb világháború?

A háború fejleményeire vonatkozó újabb és eredeti távirati tudósításainkat lapunk más helyén külön cikkben hozzuk.

Miklós Gyula ártatlan!

— A boldvavölgyi vasút ügye a debreczeni kir. törvényszék előtt. —

Debreczen, ápril. 20.

Ez volt Debreczen városának husvét szennzációja. Épen mikor a helyi lapok megjelentek, akkor terjedt híre, hogy a debreczeni kir. törvényszék, mint delegált bíróság a **Miklós Gyula** volt borsodi főispánnak és **dr. Szabó József** miskolci ügyvédnek a boldvavölgyi vasút építési engedélye ügyében

kifolyólag egymás ellen kölcsönösen megindított családi zsarolási és közokirathamisítás perében három napi tanácskozás után szombaton délelőtt tartott ülésében az eljárás megszüntetését határozta el.

A határozat természetesen a legnagyobb szenzációt keltette az egész városban s vilámgyorsan repült a táviró drótjain szét a egész országban.

Mindenki az indoklásra volt kíváncsi mert hiszen annak idején a tendenciózus közlemények egész serege igyekezett megteveszteni a közönséget. Mindenki a dolog politikai hátterét kutatta és tárgyalta s lelkében elítélte mindkettőt, legfőképpen pedig a közhivatalnok **Miklós Gyula** anélkül, hogy magát az ügyet teljes világosságában látta s alaposan ismerte volna.

Az idők folyamán aztán lehültek a kedélyek s kezdtek tisztábban látni az embereknek meg rá is borult az ezredévi ünnepek során a dologra a feledés árnya, csak néha lebbent az fel kissé a bűnügy frázisairól megjelent kommunikék utján.

Igy jött tudomásra, hogy az igazságügy-miniszter a bűnügy bírói elhatározására a debreczeni kir. törvényszéket delegálta, mivel **Miklós Gyula** kifogást tett a különben illetékes **miskolci törvényszék** ellen abból az okból, mert a vizsgáló bíró **Szabó Józsefnek** sógora. A debreczeni kir. törvényszék elnöke **Harsányi Gusztáv** sajtóügyi vizsgálóbíró a kitűnő kriminalistát bizta meg az ügy előkészítésével, aki a múlt év november és december havában többször járt oda hetekig Miskolcra, ahol igen sok

tanut hallgatott ki úgy a felek bejelentése, — mint a saját belátása folytán.

A vizsgálat minden, még a legapróbb és legjelentéktelenebbeknek látszó részletekre is kiterjedve a folyó év január havának vége felé ért véget s ekkor az összes iratok a kir. ügyészség kezeibe kerültek.

A kir. főügyészség tagjai közül maga **Pongrácz** kir. főügyési helyettes vette kezébe a nem mindennap előforduló ügyet indítványtétel végett, amelynek aránylag rövid idő alatt derekasan meg is felelt.

Igy került a sokat hányatott s még nagyobb érdeklődésre igényt tartó bűnper a debreczeni kir. törvényszék védtanácsa elé, a mely **Igyártó Sándor** elnöklété alatt f. hó 14-én, kedden vette tárgyalás alá a beterveztett indítványt, s teljes három napon át a legnagyobb mérvű alaposítással tárgyalta az ügyet s szombaton délután hirdette ki a határozatot, mely szerint:

A debreczeni kir. törvényszék mint vádhatóság a **Szabó Józsefnek**, **Miklós Gyula** ellen és viszont indított családi és zsarolási perében úgy **Szabó József**, — mint **Miklós Gyula** irányában a bűnvádi eljárást megszüntetését rendelte el!

A megszüntető végzést nem kevesebb, mint 15 éves indoklás kíséri, melynek alapján az ügy állását a következőkben ismertetjük:

A boldvavölgyi vasút ügyében a debreczeni kir. törvényszék a 15 éves megokolásban behatóan ismertetett az annak idején nagy szenzációt keltett bűnper összes előzményeit amelyek szerint **Miklós Gyula**, mint az időközben államtitkárrá kinevezett fivérének

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

A debreczeni nagyerdőről.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Írta: **Ifj. Móricz Pál.**

Debreczennek méltán büszkesége a nagyerdő, hol öreg fak alatt virítanak az ibolyák meg a gyöngyvirág...

Ma is meg a város, a város eredeti törzslakosságát értve, hasonlítható azokhoz a hideg, méltóságteljes, fekete selyem ruhás, szabályos szép arzu kálvinista menyecskekhez, kik a **Melissza** nagy isztaletű uram főpásztorasága idején eltek, kik levandula leveleket préseltek az zoltáros könyveikbe, kik szeméiket lesütve jartak az utcán, kiknek érzelmes, nagy szemű csalfán, szenvedélyesen csak az otthon fehér falai között vilant meg, ha például a fiatal férj uram, a ki talán tanácsbíri ur is volt, valamely messze követségből artalom nélkül s isztambulbeli cukor édessegekkel tel rakván a szeredást, hazaérkezett. A hideg szp kálvinista asszony, a puritán czivis város kobelén, a rózsás álug begombolt fekete ruhán, a női kacérság ártatlan, elbájozó szép, kedves jeleként csupán egy

illatos, harmatos ibolya csokrot tűzvéni oda, ez az illatos, harmatos, pompás szép ibolya csokorja czivis Debreczennek a nagyerdő.

A nagyerdő hatalmas szálái, a redves kergü tölgerek sokat tudnának beszélni, mi már ma rege számba menne, ama mulatságokról, miket az öreg kollégium világga szédelt, már talán porjaikban sem létező hajdani tógus diákjai — a város fiatalágának s öregjeinek jelenlétében, a püspök ur, a predikátor urak, a professzor uraimék, a tanácsos, sok nemzetes főbíró urammal szünte való jelenlétükben — az erdőseg fái alatt századokon át rendeztek, a virágos május hónapban az első napon... S az a szófukar czivis is felvidut ilyenkor, kinek büszkesége a velenzei patriczusok kimért, bötes büszkeségétől nem sok fokkal marad hátra, kinek egész élete csak a küzdés volt nem csupán saját anyagi javaiért, de egyháza, városa számos vérengző, kapzsi ellenei ellen is de e napon a tánczos paripákat a nehéz, czivis gála-barkába befogatta, melynek az előkelőbbeknél p-borból volt a fedele, a középrendűeknél p-borból volt a fedele, a kamara dig a gyékény fonásból... S azután, a kamara a konyha izletes főztői, süleményei mellé, a csikóbőrös kulacsokat vagy egy-egy kis alagot is odatéve, az asszonyokat, a leányokat, a fiukat is mind felültette, kihaj-

talvan a nagyerdőre a majálisra malatni; a hol aztán az ismerősök, a rokonság csoportokban, taborokat ütött. Felgyújtva a ropogó tüzet is, melynél síttergett a zsvány pecsenye vagy másol, a mint a nagy serponyokban a kolbászszal együtt a híres fonatost pirostították a kipirosodott arcú sütogető asszonyok? Majd megcsavarták a kulacs nyakát is:

— Használja egészséggel nemzetes Bujdosó uram!

— Jókézen legyen! felelt vissza magyaros becsülettudással az igyen felköszöntött nemzetes ur.

Mások ismét a diákok handarikázását mentek nézni, a kik háborusdit játszottak vagy verseny futásban keresték ki az elsőseget? Vagy a nagyobbak a daczosan ragyogó szemekkel, pajkosan penderített selymes bajuszaikkal, mikor a birkózásban erejüket mérték össze? Hogy pirult az arcuk, hogy feszültek az izmaik, hogy ujjongott a fiatalág, de még az öreg czivisek is, sőt még professzor uraimék is tetszélőleg igazgatták oraikon a rezes okuláret, mikor a győztes, a legdaiarabb a többi közül kivált, a ki derekban kacsu, de meliben széles volt, hogy vasat lehetett volna pörölyözni mellén és milyen szép volt kipirult arca, mikor a főbíró uram kékszemű, hő-

Miklós Ödönnek engedményese a saját-
ecseg-tornai helyi érdekű vasut kiépítésére
nyert koncessziójának, finanszírozásával ügy-
védjét Szabó Józsefet bizta meg, az a
Magyar általános hitel-
banknál eljárva megbízóját arról ér-
tesítette, hogy a nevezett intézet a fi-
nanczírozásra nem vállalkozik. Ennek hatása alatt
Miklós Gyula elfogadta Szabó József
azon ajánlatát, hogy a vasuti engedélyt 80.000
forintért ruhazza át, annál is inkább, mivel
Szabó becsületszavával biztosította, hogy
a kezében egyetlen elsőbbségi részvény
sem marad és mert Szabó kötelezte ma-
gát, hogy a kisajátítás elérhető haszonban
mint az 5% on túl elérhető osztalékban őt
egyenlő arányban részesíti. Később kiderült,
hogy az összes elsőbbségi részvények Szabó
tulajdonában maradtak, hogy a kisajátításra
előirányzott összegből sokkal több maradt
Szabó rendelkezésére, mint amennyit
Miklós szál között, aki mivel Szabó
az általa ajánlott eljárásra vonatkozó szerző-
dest aláírni vonakodott, ellene bünvádi felje-
lentést tett csalás, magánok-
irathamisítás, hűtlen ke-
zezés, zsarolás és ügyvédi
büntetést miatt, annál is inkább,
mert az ismert províziós levél aláírását, a
melyben a vashíd helyett fahíd építésére von-
atkozó kedvezmény kieszközöléséért Miklós
számlára 10.000 forint jutalom biztosított
tőle a feljelentésben előadottak szerint
roszhiszeműleg eszközölte ki. Ezzel szemben
Szabó József szintén bünvádi feljelentést
tett Miklós Gyula ellen több rendbeli
zsarolás büntette és vétsége miatt, mert noha
ő az engedély átruházása alkalmával kikötött
fizetésknél jóval többet teljesített Miklós
javára, ezt tőle azon fenyegetéssel, hogy mint
csalót feljelenti, hogy egy röpiratban melyet
mindazon kaszinóknak, melyeknek Szabó
tagja — megküld, vele szemben elkövetett
csalásait napfényre hozza, hogy a megyebeli
birtokosokat ráfogja venni, hogy neki, mint a
vasut építőjének anyagárakat ne bocsássanak
rendelkezésére, hogy összes befolyását arra
fogja felhasználni, hogy a kormány őt —
Szabó mindenféle bírságokkal sújtsa
még sokkal több és jelentékeny összegű fize-
tesek teljesítését és a többek között azt kö-
vetelte, hogy finkei lakóházát a vállalat költ-
ségén átalakítsa.

A kir. törvényszék ezen kölcsönös felje-
lentésekben foglaltakat azonban a bünvádi
eljárás folytatására alkalmas módon beiga-
zolva nem hitte és úgy találta, hogy bünte-

tő jogi beszámítás alá eső cselekmény egyik
fel terhére sem állapítható meg.

A Szabó ellen emelt csalás vádjába
szemben is — noha a vizsgálat adatai sze-
rint Szabó csakugyan tett olyan kijelentést,
hogy neki elsőbbségi részvény egyáltalán nem
marad birtokában és mégis tényleg az összes
elsőbbségi részvény az ő tulajdonába került
habár azokat a magyar általános hitelbanknál
kézi zálogba kellett adnia noha az általa be-
mutatott 75000 frtnál több és 90000 frt alott
a kisajátítás eszközésére rendelkezésére.
ebben a csalás büntetőjogi ösmérveit még
sem lehetett megállapítani, mert Miklós Gyu-
lának módjában lett volna üzleti érdekeit
nagyobb körültekintéssel gondozni és mert az
ügy valódi állásáról a rendes gondosság mel-
lett meggyőződhetett volna, a csalás legfőbb
alkotó elemének a fondorlattal való tévedésbe
ejtés és az ennek folytán okozott vagyoni
kárnak megállapításáról szó sem lehet. Az az
előadása Szabónak pedig, hogy a hitelbank
az ő előző közbenjárása alkalmával a finan-
szírozásba belemenni nem akart, a vizsgálat
adatai szerint a valóságnak teljesen megfelel-
és így csalásról már csak azért sem le-
het szó.

A mi pedig a jelen ügy legnagyobb szen-
zációját, a províziós levelet illeti a Miklós
Gyula feljelentésének erre vonatkozó előadását
támogatja az a körülmény, hogy a vashidnak
fahiddal való felcserélése már 1894 június ha-
vában engedélyezve volt, hogy Miklós Freund
Salamon vasuti vállalkozó hasonló ajánlatával
szemben úgy nyilatkozott, mikép „az erkölcsi
akkor a k a s z t ő f a, ő illet soha alá nem ír-
hogy az abban javára biztosított követeléseit
Szabóval szemben soha sem érvényesítette
hogy tanu előtt valamint egy emlékiratban a
feljelentés adataival megegyező nyilatkozatot
tett: büntetendő cselekmény még sem volt
igazoltnak vehető és pedig sok mellékes körü-
lmény mellett leginkább azért, mert Szaffka Pál
kir. közjegyző vallomása szerint a províziós
levél tartalma miatt előbb ugyan heves szóvál-
tas volt a felek között, de Miklós azt, miután
Szabó megmagyarázta, hogy abban semmi
erkölcstelen nincsen s az a Szabó magyarázata
után előtte Szaffka előtt sem tűnt fel ilyen-
nek — masnap mégis aláírta.

Szaffka közjegyző tanu vallomásánál
ugyan Miklós Gyula a vizsgálat folyamán arra
hivatkozott, hogy Szabónak mint adósa nagy
mértékben lekötöztette, de a törvényszék
ezen aggályt azért nem tartotta elegendőnek,
mert Szaffka Miklósért még nagyobb összegért
van kötelezettségben.

fehér ruhás, aranyos hajú leánya előtt meg-
hajolt?

Csak egy pillantás volt, hogy összemérték
tekintetüket, mert azután mind a kettő lángra
borult arccal sütötte le szemét, a diák szív
s a leány szív már akkor is nagyon gyuladós
volt és a leányka kis keze reszkett, mikor
a győzte fiatalnak a fejére tette a koszorút,
vagy átnyújtotta a himzett emléktárgyat —
talán éppen kardkötő volt? Aztán higgyük,
hogy jól végződött a hetyke diák legény s
gyöngye bíró kisasszony szerelmi regénye, a
déliás diákból talán kurucz vitéz ezredes is
lett, a bíró kisasszonyból pedig ezredesné
asszonyom? . . .

Amodabb tiltakoztak. — Más szekérenél
a cziporákat pengettek, ismét más helyen a
hegedű és klarinét szólott. A diákok közül
sokan, idősebbek pedig behuzódtak a sűrűbe,
az erdő mélyébe, hol előkerültek a tiltott
könyvek, felzendültek a tiltott nóták a Balassa
uram rózsás virágdalai, mik oly busan, oly
édesen emlegetik a szerelmet, emlékeznek a
szerelmeiről. Szabó erdő gerliczéi is bűgni,
kurrogni kezdtek, az ábrándos, a szerelmes
fiatalsg pedig ott hentergett a virágos fű-
ben . . .

A nagyerdő tehát minden időben ked-
vencz mulatozási, szórakozási helye volt a
czivis Debreczennek, Simonyi öbester

a század elején fasort ültetett a nagyerdőbe
vezető utra, melynek óriás, terebélyes aká-
czait, a Simonyi ezredes fát, csak
néhány évvel előbb vágták ki . . .

Regényben természetesen vadabb volt az
erdő — csakis pásztor lakások voltak benne, meg
úgy lehet rozoga korecsma, de a fák, a virágok,
akkor is ily szépek voltak, hogy a szive,
akkor is csak így kivitte az emberfiat a nagy
erdőbe, mely kedves kiránduló helye volt
Csokonai-Vitéz Mihálynak is. —
És melynek bugó gerliczéiről, pillangóiról,
tölgyeiről az újabb időkben Szabolcska
Mihály is oly szép nagyerdei verseket írt . . .

A boldogult zseniális tudós professor,
aki magyikás Hatvani professzor
uram örökében ragyogtatta nagy szellemét,
Nagy Pál tanár is nagyon, szívből sze-
rette a nagyerdőt, mondhatni szerelmes volt
az erdő fáiba s első kívánsága is az volt,
hogy holta után temessék abba a temetőbe,
melyet csak egy országot választ el az erdő-
től . . . És a tudós, az aranyzivű professor,
a második Hatvani professor, a fizikus Nagy
Pál sirja csakugyan ott is domborodik az
erdő közelében, melynek fái alatt annyi áb-
rándokat álmodott s melynek madarai most
is oly édesen, oly érzelmesen csicseregik nó-
taikat a virágok fakadásakor . . .

A régi „Leveles” pincze csár-
dáját is már lebontották? Modernebb, svajczi

A magánokirathamisítás tehát nem volt
megállapítható és pedig ezeken kívül még kü-
lönösen azért sem, mert a províziós levél,
mint a melyben csak Miklós javára foglaltak
vagyoni értéket tartalmazó kikötések, az ő
vagyoni kárára nem is lett volna felhasznál-
ható.

A hűtlen kezelés büntette nem fogható
fenn, mert a finanszírozással való megbízás
meg vagyonezésnek sem minősíthető.

Ügyvédi büntetést sem volt megállapítható,
mert a törvényszék a Szabó megbízását
ügyvédi minőségben elvállalt ügynek nem tek-
intette és mert az ellenféllel való összejátszás
ez esetben ki van zárva.

A zsarolás sem állapítható meg Szabó
terhére, mert a províziós levélre vonatkozólag
tett célzásai a zsarolás fogalma szerint meg-
kivánt közvetlen fenyegetés jellegét nékü-
lözik.

De nem volt Miklós Gyula terhére sem
a Szabó József feljelentésében panaszolt több
rendbeli zsarolás közül egyik sem megállapí-
tható, mert Miklós Gyula Szabóval szemben
támasztott követelésének érvényesítésére ir-
nyuló törekvésében a jogos határt nem lepte
át. Amennyiben pedig Szabó Miklóst rágal-
mazás vétségéért feljelentette, amiért őt csa-
ónak nevezte, az emiatt Miklós ellenfolyamatba
tett eljárás a btkv 267. §-a alapján a jelen
ügy jogerős befejezéséig felfüggesztendő
volt.

Ugy tudjuk azonban, hogy ez a jogerős
befejezés nem fog bekövetkezni, mert a be-
szüntetett határozat ellen mindkét fél jogor-
voslattal készül élni.

BELFÖLD.

Tanácsok Bécsből. A a bécsi ujság
amely két nap óta a kvóta dolgában tanácsok-
kal szolgál Magyarországnak, igazán azt hi-
szí hogy baleket fog bennünk. Kitalálta annak
a módját, hogyan fizessünk nagyobb kvótát
anélkül, hogy nagyon jajgatnánk miatta. Aján-
latos volna, ugymond, hogy Magyarország
évről-évre többet fizessen. Kezdetben kisebb
kvóta-emelést kellene így elviselnie, később
többet. És miért ajándékoz meg ezzel az
aranyakat érő tanácssal a bécsi ujság? Mert
sajnál bennünket, elismeri kényszerhelyzetün-
ket. Az ezredéves ünnepek előestélyén, ugy-
mond rózsás színben tüntették fel gazdasági
helyzetünket, a kiegyezési tárgyalások küszö-
bén pedig kezdtek azokat szürke színekkel
fősteni. És milyen arányban emelkednek a

háza építettek a helyére. — Mint a tündér
asszony legyen szavára, úgy emelkedtek az
erdőben s a nagy erdei ut menten a kaczkias,
kis nyári kaszélyok a tornyokkal, a nyitott
verendákkal, hol a fű és virag illatától má-
moros a levegő s ha este van, csillagokkal,
enyhe este, akkor a bokrok alján az aranyos
Szent-György bogárkák, mint világító gyé-
mántocskák libegnek? . . . Madarka csengő,
hívó éneke is hallatszik s forró kis kezét
kezünkben tartjuk az asszonynak, érezzük a
szenvedélytől izzó lehelletet is, tehát a sze-
relemnek, az édes szerelemnek is menhelye
ez a nagy erdő? . . .

Van díszes erdész lak! Polgári és ka-
tonai lövőházak, meg a híres Dobos
pavillón, melyre már annyi sikerült
és nem sikerült vicczet faragtak a viccz
faragók, többek között, hogy itt kell esernyő
alatt tánczolni a második francia négyest,
mert ha kívül beborult az ég s megzubbant
az eső, olyan veszedelmes eső bugyborékok
hullnak a tánczó szerelmesek fejére, hogy
a szerelmes ifu mindjárt lehül s más időkre
halasztja vallomását; de persze ez csak
reá fogás, mert igen kellemes, érdekes szóra-
kozó hely ez a pavillonnal együtt. De meg
a pavillonnak hasznos közelében van a híres
nagyerdei fürdő is, melynek fürdő inspektora
ami szeretett főszámvevőnk Szabó
József ur bátyánk, akinek sok tekintetben örök

kvóta. ha
mindakét á
tud tanács
százalékos
százalékkal
emelve, szer
szöjnek szé
hasznát, me
mi káposztá

Főisp
poródnak n
megye meg
lőre négyen
gróf Vay T
Gencsy Bé
elnöke.

A jö
riumban a
vényjavasla
véleményad
közt s ezek
teriumban
j vaslat föl
Fascho-Moj
őszszel nyu
következők

A ter
rendez-tt t
veszi és e
városok e
osztva Les
háztól, teh
varmegyei
sok, csak
valamennyi
tehát a vá
nevezés el

De er
is nagyon
12 választ
tagból á l
további 30
és 1 más
jok ezu an
list mutat
És ebből w
a virilis h

A sz
a választá
szavazni, n
szavazó.
A va
lasztják. A
szavazati j
A tisztvis
zegek mar

érdemei va
tésenel . .

A
donyai is
poros váro
épül D-br
nyári kas
a virágos
sek mint
kaja, csak
helyét ut
dámak, kü
hajú szép

Es r
csaló Eif
gyalogjáró
ják a pari
három bé
videman,
majna da
öltve hal
van, szép
zöldszemű
gerliczék .

— S
temetem é
remeg a
mikor épít
meleg, sze
nótáznak
Kakukk m

kvóta, ha ezt az ajánlatot a monarchia mindakét állama magáévá tenné? Erre is tud tanácsot adni a bécsi ujság. A mi 31.4 százalékos kvótánkat kezdenők 32, vagy 33 százalékkal esztendőnként fel százalékkal emelve, szerencsésen eljutnánk a 38-ig. Köszönjük szépen a tanácsot, de nem vehetjük hasznát, mert a kecske ugyan jóllakik, de a mi káposztánk nem marad meg.

Főispánjelöltek. Mőfdelett megszáporodnak most a főispánjelöltek. Szabolcs-megye megüresedett főispáni székére egyelőre négyen aspirálnak: gróf Pongrácz Jenő, gróf Vay Tibor, Megyery Géza kuriai bíró és Gencsy Béla, a szabolcs-szabadelvi párt elnöke.

A jövő városai. A belügyminisztériumban a városok rendezéséről szóló törvényjavaslat elkészült. A javaslat tervezetét véleményadás végett kiosztották szakférfiak közt s ezeknek bírálata után a belügyminisztériumban szaktanácskozás lesz. A törvényjavaslat fölött. A törvényjavaslatot, melyét Fascho-Mojs miniszteri tanácsos készített s őszszel nyújtanak be a képviselőházhoz, a következőkben ismertetjük:

A tervezet az eddigi törvényhatósági és rendezett tanácsú városokat egy kalap alá veszi és egyformán szervezi. De azért a városok ezután is két kategóriába lesznek osztva. Lesznek törvényhatósági joggal felruházott, tehát önálló és független és lesznek a vármegyei törvényhatóságnak alárendelt városok, csak a külső szervezésük lesz egyforma valamennyi városnak képviselőtestülete lesz, tehát a városi törvényhatósági bizottság elnevezés elmarad.

De ennek a képviselőtestületnek szamat is nagyon lepassztják. 20.000 lakos után csak 12 választott és 12 virilisi tagból, összesen 24 tagból áll a képviselő testület. Aztán minden további 3000 lakos után választanak 1 virilisi és 1 más tagot. Mert a viriliseket is választják ezután. Az adóhivatal kétszer annyi virilist mutat ki, mint amennyit kell a választani. És ebből választják azután az összes szavazók a virilisi képviselőket.

A szavazás mindenütt titk s lesz és csak a választási elnök által hitelesített lapon lehet szavazni, nehogy két lapot is nyujtson be egy szavazó.

A városi tisztviselőket életfogytig választják. A tisztviselők nem bírnak ülési és szavazati joggal a képviselőtestületi ülésen. A tisztviselők tisztán ügyvivő végrehajtó közegek maradnak.

érdemei vannak a nagyerdei villatelepek építetesenél . . .

A kisvasúti prűszögő mozdonyai is nagyban közvetítik a forgalmat a poros város és virágos erdő között, amelyben épül Debreczennek a legregényesebb része, a nyári kastélyok kis tündér csoportja, melyek a virágos bokrok s lombos fak alatt kecsesek mint francia Lajos király pásztor falucska, csak hogy a pántlikás rokokó viselet helyett utolsó párisi divat szerint öltözve a dának, különösen az a kék szemű, baraa hajú szép asszony . . .

Es messziről integet a B o s z n a y-család Eiffel-torony alaku szélmutatója . . . A gyalogjáró mellett nyalka huszártisztek ugratják a paripájukat. Egy rác-os kerítésen belül három bébő-kalapos suhanéz leány kaczag vidáman, c-engően, mint amilyen lehet a majusi dal? . . . Egy park ösvényén kart karba öltve halad fiatal, elegáns pár . . . Tavasz van, szép tavasz! S mosolyog, hívogat a zöldszemű debreczeni nagyerdő s dalolnak a gerliczék . . .

— Szép kedvesem, a virágos fábe beletemetem égő arczomat, a vágytól reszket, remeg a szívem, szép kedvesem, hát mi, mikor epithetünk már magunknak fészkecskét, meleg, szerelmes családi fészkecskét, milyenről nótáznak a nagyerdőben a gerliczék? . . . Kakukk madár, hejh azt mondja, : s o b a !

Czifra lesz az új városi tanács, mely fele részben tisztviselőből, fele részben képviselőtestületi tagokból fog állani. Olyanforma szervezete lesz, mint most a közigazgatási bizottságnak. De a választott tagok csak a tanácsúlesen működnek szavazatukkal, az adminisztráció vezetésébe nem folynak be. Ezek hat évre választatnak.

A 30,000 lakossal bíró város két polgármestert választ. Az egyik polgármester, mint a képviselőtestület és a város reprezentálója, a közgyűlés által 6 évre választatik és a király által megerősítettik. Ennek állása nincs kvalifikációhoz kötve, mert közigazgatási ügyekkel nem foglalkozik. Az adminisztrációt a másik, az úgynevezett ügyvivő, adminisztrator polgármester viszi, kit életfogytig választanak és nem szorul választása királyi megerősítésre. A reprezentálás kivételével ennek az ügyvivő polgármesternek ugyan az a dolga lesz, mint a mostani polgármestereknek.

A tanács hatáskörét tetemesen kibővítik oly ügyekkel, melyek eddig a közgyűlésre tartoztak.

A közgyűlési határozatokra nézve pedig nagyobb szabadság adatik, a menyiben nagyrésztük nem szorul miniszteri jóváhagyásra ezután.

A reformtervezetnek, mely a német és osztrák városi rendtartás után indul, legnevezetesebb azon újítása, hogy a városi számvevőségek helyébe állami számvevőségeket állit, mint a pénzügyminisztérium számvevőségének mindmagaunyi kirendeltségét. Így tehát a városok vagyonát és jövedelmeit állami közegek tartják számon. A kormány tehát közvetlen ellenőrzést fog gyakorolni az anyagiakban.

Hogy pedig mikor lesz ebből a jeles javaslatból törvény, azt megmondja maga a kormány: m a j d h a f a g y !

KÜLFÖLD.

A király Pétervárott. A királynak oroszországi utja külpolitikai esemény, melyet az egész európai sajtó kommentál. Van is oka rá. Mert Ferenc József királynak hosszú uralkodása alatt most történelmi meg először, hogy ő megy a cár látogatására, mindig úgy volt, hogy csak fogadta a cárokat. Eddig már négyet. Természetes, hogy nagy és fontos lehet az indító ok, mely az ősz uralkodót erre az elhatározásra bírta. Hogy miről folyik majd a tanácskozás, az nem lehet kétség tárgya. A keleti bonyodalmak, az ottani zilált viszonyok mindenesetre komoly megbeszélést érdemelnek. Ezekről folyik majd ott a szó. Épp azért az egész európai közvélemény lázas kíváncsisággal és érdeklődéssel kíséri az oroszországi császárutazást és annak eredményeit. Mert minden attól függ, hogy ott mit határoznak. Lehet, hogy a háboru mellett fognak dönteni s akkor egyszerre lángba borul egész Európa s a világ négy széle ágyuk durrogásától fog viszhangzani. Lehet, hogy a béke mellett döntenek s akkor tovább játszhatja gyöngéd játékait a művelt világ. Ismerve a királynak bekes hajlamait, a legjobb eredmény várható.

A török-görög háboru.

— Saját budapesti tudósítónktól. —

Debreczen, április 20.

Mint a lapunk főhelyén közzétett sürgöny tudósításunk jelenti: a törökök hivatalosan is megkezdették a háborut. E hadüzenet nem kellett meglepetést, mert hisz már hetek óta várható volt az, mint esetleg a prologusa egy nagyobb világ háborunak.

A hadüzenet megtörténte óta, a mely lépésre a törökök a görögök által folyton provokálva lettek, tudósítóink jele ntése szerint a következő érdekesebb mozzanatok történtek:

A törökök lelkesedése.

A háboru megüzenésének híre Konstantinápolyban a muszlim lakosság körében nagy lelkesedést keltett. A főtereken folyton csoportosul a nép úgy, hogy sok helyütt a közlekedés teljesen megakadt, a rendőrségnek azonban nem volt oka a közbelépésre. A görögöknek ellenben nagy a lehangoltság, különösen a görög származású kereskedőkre volt kinos hatással a hirtelen fordulat.

Bulgária semleges.

Sophiából jelentik, hogy a török hadüzenet híre az itteni politikai köröket nem lepte meg; a kormány el van tökélve, hogy szigoruan megmarad eddigi semlegességével.

A görögök fegyverben.

Athén, ápr. 18. Kétezer görögből álló csapat, amely állítólag Vonitzába szállt hajóra, Salavosa mellett — hirszerint — partra szállt Provesa felé nyomul előre. A két utolsó tartalék korosztályt be hívták.

Törökök szurony támadása.

Larisszából érkezett táviratok jelentik, hogy a görög csapatok a törököket Vezervóltól Kutraiga tyrnavosi otdalon visszazsoritották. A törököknek ismételt szuronytámadásait az Analipsis hegyen levő állásellen visszaverték mely alkalommal a törökök veszteséget szenvedtek.

A görög hadihajók sikerei és egy török hajó balesete.

A görög hajóhad délelőtt 10 óra óta ágyuzza Prevosát. Az actiumi helyőrség parancsnoka pedig azt a jelentést tette, hogy a »Macedonia« nevű török hadihajó a parton zátonyra jutott és így szabadd az ut Amrakia felől.

A larisszai összeccsapás.

A határszélen a puskatüz és ágyznás egyre folyik. Az Analipsisz hegyén különösen erős volt a harc, a görögöknek három halottjuk, negyven sebesültjük — az utóbbiak közt egy tiszt — volt.

A mig hivatalosan azt hirdetik, hogy a tüzelés a határon délben megszűnt, este 7 órakor Larisszából érkező távirat azt jelenti, hogy a tüzelés délután 4 óráig folyt. A tűzvonal az analipsiszi állomástól Kleftikáig és Gentliáig terjed és hosszúsága másfél óra járásnyi. A törököket, hir szerint, visszavonulásra kényszerítették. Ágyudörgés is hallatszott.

Délben az Analipsisz hegyi oldalon nagy török haderőt vontak össze. A tüzelés öt óra óta gyengébb, úgy tetszik, hogy megakarják szüntetni. Attól tartanak, hogy a törökök az Analipsiszt az éjszaka szándékoznak megrohanni. A görögök mindent megtettek e fontos pozíció körül, hogy a török rohamot visszaverjék. Ujabb görög csapatok érkeztek erősítésül. A görög csapatok nagy tömegekben inoulnak a határ felé.

A támadó görögök

A még hátralévő két tartalékos hadosztályt is behívták. Larisszából érkezett hivatalos távirat, melyet délelőtt 10 órakor adtak föl, jelenti, hogy a görög csapatok elfoglalták a török vonalat Nezerotól Kutraig, Parnavosz közeléig. A törökök ismételt rohamát az Analipsisz hegyen elfoglalt görög állás ellen visszaverték a görögök. A törökök sok embert vesztek. Artából érkezett táviratok jelentik, hogy ott is el vannak készülve a háborura. A város üres. A görög hajóraj délelőtt 10 óra óta bombázza Prevezát. A Spetrai nevű páncélos hajón megérkezését minden perczen várják az ariai öbölben.

Budapest, április 20. (A Debr. ered. táv) Diplomáciai körökben beszélnek, hogy Török-

ország a nagyhatalmak beleegyezésével üzent hadat Görögországnak. A porta különösen Németország bátorító magatartása folytán határozta magát a döntő lépésre. A háború kimeneteléről katonai körökben úgy vélekednek, hogy a török szárazföldi hadsereg határozottan győzni fog, a tengeren azonban a görögök lesznek fölényben. Bármint végződjen is a hadjárat, bizonyos, hogy Görögország nem fog területén vesztesége szenvedni.

TARKA-ÉLET.

Serfözy Zseni.

A szintársulat új operette-szubrette és népszínmű énekesnőjével Serfözy Zseni kisasszonnyal szemben — mondhatni — majd úgy voltunk tájékozva, mint a keleti völgyény a menyasszonyával, akinek ama boldog pillanattal fatyol takarja az arcát, míg nem a férj uram, tényleg mint férj, szedegetheti a cserkesz leány rózsás ajakáról a — mézet.

Igy a Serfözy kisasszony eddigi művész sikereit is, működéseit is, sőt a rokonszenves személyét is ilyen titokzatos, érdekes fatyol takarta le előttünk egész vasárnapi sikeres felléptéig; de úgy hisszük a nagy közönség előtt is, ismeretlen volt? ... No de azt hozzá tehetjük e ridegül hangzó ószinte szóhoz, hogy — kedves ismeretlen.

Hisz a Serfözy kisasszony az ország egész más részében s még nem is oly sok idő óta működött, legutóbb Szababán a Debreczenben is jól ismert. Ha a pár társulatánál volt. Szababán pedig régi dolog van olyan messze Debreczenhez, mint Makó József és a leány. Más föld, mások az emberek, más az itcze — nagyobb, más a szerelem, gyújtóbb a szenvedély, meg a rászűrés is minden harmadik ember sportsma, kik közül ki kerékpárban, ki asszony-szöktetésben utazik? ... Van fekete szemű fiatal polgármestere is a — Mammusi László, egyetemi vívótanára a bicikli nadrágos kis Verme, fekete szemű bunyevác menyecskei, kik a vendéglőben a rózsás fülekbe huzatják a primással nótaikat, snajdigul, mint egy huszártiszt, — amikor pénze van, — úgy dobva oda a cigánynak a nagybankókat? ... De mivel, hogy a gazdag Szababán a félvezéres, az az hogy felszázados kérdeműlt lapjai nincsenek, mint ezivis Debreczennek, azért nagyon ritkán terjed onnét a szegedi homokbuczkákon túl a hír, legfeljebb ha a közgyűlési teremben a tüzesvéri bunyevác város atyák botra keltek, pofozkodtak? ... S lehet ez is oka, hogy nem igen hallottunk hírt kedves, de többé már nem ismeretlen szubrettonkról.

Azt tudtuk, hogy Serfözy kisasszony kezdő, de azt is, hogy tehetséges és fiatal, mivel Komjáthy direktor szerződtette. Kérem félre nem érteni a szöveget, honnyé soit, qui mal y pensea. ... Mert a „mivelnek a jelentősége az, hogy míg pl. Tiszay direktor a színész szerződtetésnél mindig azt firtatja:

— Hány év óta tenorista? Tizenöt év óta! No ez kitűnő, ez az ember kell nekem, ez már igazi kijátszott színész.

Szóval, hogy míg Tiszay, csak mint a hegedűt, úgy tekinti a művészeit, minél régiebbek, annál kijátszottabbak — ezt megint csupán a ferfiakra kerjük érteni, — addig Komjáthy direktor meg, a mosolygós arcú vasember ezt az elvet érvényesíti bámulatos sikerrel:

— Ugy! Fiatal? Nagyon helyes, látom, hogy tehetség van benne, e kell nekem, ebből formálok én művészt, míg a kevesebb igényű nyári vándor előadások tartanak. Se tapasztalat e direktori élelműségnek bizony, bizony többnyire igazat ad.

Serfözy Zseni kisasszony különben a vasárnap és hétfő esti előadáson, a Gécy népszínművének énekes Eszti szerepében

be is bizonyította, hogy Istentől áldott tehetség, amint ezt a kritika is elismeri.

Nagyon megnyerő, kedves, igazi érdekes Blaha arcú s mi fő, — tekintettel az ibolya idényre — remek ibolya kékszemű, szép, sugár, elegáns leányka, a kinek van kellemes, finom, tisztán csengő hangja is. Modorában tartózkodó és szerény, ismeri, betartja a határait a finom izlésnek is, a min keresztül pedig számos ismert operette primadonnának nem mondjuk, hogy nem kecses, de minden esetre meztelen a bokák a lszoktak volt keresztül kasul — kankánózi? ...

Serfözy kisasszony még ez idényben a Hoffmann meséiben és a Virág csatában, legközelebb, holnap pedig a Czigány baróban, mint operette szubrette is be fog mutatkozni. A mint első fogadtatása után remélhetjük, méltán és méltó kedvence lesz a közönségnek és hogy a helybeli költő-pagony helyesében Bakony, ábrándos ifjú tehetségei számos Óhozza című verselményekkel fognak kellemetlenkedni az ibolya kékszemű szép művész leánykának.

Paulus.

Ujdonságok.

* **Ünnepek után.** Viruló tavasznak fenséges ünnepeit te is véget értél. ... Újra felveszik az emberek a mindennapi élet gondot adó terheit s viselik azt, békességben, vagy zúgolódva, már amint lelkiismeretük képes a husvét ünnepek nagy tanításait magáénak elfogadni, Ha a karácsony a családi bensőség teljes szeretetnek az ünnepe, úgy husvét a magasztos lelkesedésnek, tettevágyó ifjú erőnek hatalmas szarnyapapá, amely kiragadja a máskor békákba szorított lelket e kábult, alélt, megfagyott vérű erekből s lélekben és testben egyaránt megijítja az embert ki a szababál! Ez a husvét jelszó mindig, ha azt a természet megengedi s az ideán megengedte. Azonban a délelőtti csendes áhlatban teltek el most is telve voltak az összes templomok, igyekezett hozzájutni az ő Istenéhez mindenki, hívják bar annak a formáját husvét báránynak, kovásztalan kenyérnek, urvacsorájának, avagy oltári szentségnek. ... S a megtisztult bűnös lélek új lelkesedéstől eltelve jött ki a templomból, azzal a szent fogadással ajkán: többé nem vétkezem. ... S ment ki, ki a szabadba áldozni ott is az urnak, aki kinyitja a mezők virágait hogy illatukkal és színükkel is szolgálják ő dicsőségét s kiáltás maguk, kiáltassék az emberekkel: Halleluja, feltámadott az ur! Feltámadott a természet!

* **A 39-ik gyalogezred mozgósítása.** Ami büszke, derék gyalogezredünk Pavillon kaszárnyájában, a 39-ik gyalogezred kaszárnyájában, aligha nem közel napok alatt megfujják az uti marsot. — Keleten nagyon is komoly fordulatot váltottak az események, a háború megvan üzenve s a Balkán népei sem a legnyugalmasabbak, ezeket az osztrák-magyar monarchia érdekében nemcsak ellenőrizni, de esetleg a fegyverrel meg is kell törni. Erre a célra pedig, a hadi tanács terve szerint, ép a temesvári VII-ik hadtest van az első között kirendelve, melynek a keretében tartozik a mi derék 39-ik gyalogezredünk is. Az esetleges indulási hír azonban nem találja készületlenül az ezredet, ki van közösrülve a szurony, csak a puskákat kell megtölteni, azután jöhet akár a török, akár a muszka, az Alexibak az utolsó csöpp véreig helyt áll.

* **A központi választmány ülése.** Debreczen sz. kir. város központi választmánya a jövő 1898 évi képviselő választók névjegyzékének elkészítését, illetve az 1897 évi választói névjegyzék kiigazítására vonatkozó munkálatait a f. hó 27-én délután 1/4 órakor a városháza nagytermében S imonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt tartandó ülésében kezdi meg. Ez ülésen fogják megválasztani az összeiró küldöttse-

geket. A belügyminiszter legújabb rendelete értelmében: Az összeiró küldöttsegek részére legkésőbb június 15-éig záros határral tüzendő ki. Ez eljárásról a központi választmány hirdetményt tartozik kibocsátani. A késszévjegy július hó 5-étől 15-éig közzemlére teendő ki. Felszólamlások július 5-től 15-éig adhatók be ezek fölött a központi választmány határozati köteles, e határozatok pedig szintén közzemlére teendők ki, még pedig szeptember 20-30-áig. A végleges összeállítás háarnapja éven kint december 30-ika.

* **A vármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága legközelebbi rendes közgyűlését május hó 12-én délelőtt 9 órakor tartja meg gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt a megyeháza nagytermében. A közgyűlésnek rendkívül sok érdekes tárgya lesz, ekkor fogják betölteni a Szóllósy János halálával megüresedett tisztifőügyési állást, a melyre a pályázati határidő tudvalevőleg e hó 30-án jár le.

* **Öröm és gyász.** Vannak a sorsnak olyan szeszélyei, a melyek gondolkodóba ejtik és megdöbbennek az embert a Mindenhatónak örök bölcseségű tetteit és végzéseit vizsgálván. Ezt az esetet van alkalmunk tapasztalni most mikor oly meglátottság vesz rajtunk erőt, mely megakasztja írása közben tollunkat. Tegnap még együtt örültünk az örülőkkel, ma pedig együtt busulunk a sirókkal, midőn látuk és átérezzük az atyának örömet és a nagyatyának fájdalmát, mely egyaránt ami pártun köztiszteltetben és szeretetben álló vezérferfiat Kis Albert orsz. képviselőt érték. Ugyanis Tegnap, husvét hétfőjén délután tartotta eljegyzését boldog családi körben Minda szent Imre, eddig a debreczeni ev. ref. egyháznak Kis Albert oldalán működött segédlelkészé matól kezdve pedig a sajkóka ev. ref. lelkész Kis Albert orsz. képviselő és lelkész kedves szép leányával Marinkával. A boldog családi körből azonban hiányzott egy tag: a menyasszony egyik testvére és hiányoztak a hozzája tartozók. Ugyanis a délutáni vonattal vártuk Lilly és Endre mezőberényi lelkész és családját, ki tudvalevőleg szintén egyik veje Kis Albertnek. A másik t. i. Nagy Zsigmond főisk. tanár, lapunk volt szerkesztője s mindketten ma is kedves munkatársai. Várták, de nem érkeztek, hanem jött helyettük egy távirat, mely a fájdalom nyilat repitette az örül szivekbe: kis fiuk: ifj. Lilly és Balintka tegnap hajnalban rövid szenvedés után elhunyt. Az örömmámorból gyászba borult család a mai napon aztán a temetésre utazott Mező-Berénybe. Amely ószinte szívve kívánjuk az ifjú párnak, hogy életük boldóságának egén ne legyen állandó a sors bontottá eme komoly felhő, ugyanazzal az ószinte részvéttel fordulunk az egek urához, vigasztalja meg a megszorodott születek és nagyszületek, nagynevéket és nagybátyákat, nyugodjanak meg az Ur rendelésiben.

* **Magas katonai vendég Debreczenben.** Waldstetten báró a temesvári VII-ik hadtest parancsnoka csütörtökön f. hó 22-én az esti gyorsvonattal Debreczenbe érkezik. Fogadására a vasúti állomáson Suvich Jenő ezredes vezetése alatt a 39-ik gyalogezred teljes tisztikara díszben fog megjeleni s a katonai zenekar is kivonul. A hadtestparancsnok másnap szemlét tart az ezred fölött.

* **Gyűlések a vármegyén.** A májusi rendes megyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés már előre mozgalmassá teszi a megyei életet. — A közgyűlés előtt az állandó megyei választmány ülései egymást érik, a melyeken a közgyűlés tárgyait fogják előkészíteni. A megyei állandó választmány első ülését f. hó 27-én kedden délelőtt 9 órakor tartja meg gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt a vármegyeháza nagy termében.

* **Lelkészi beiktatás.** A Fényes-litkei evangélikus református egyháznak fényes és meglátó ünnepe volt f. hó 16-án. Az egyház árva temploma kapott egy fiatal, kitűnő lelkészt: Szabó Imre karczagi segédlelkész s

tanár személyél
hírók jelenlété
történt meg. A
József egyháza
végezte s a be
meglátó beszéd
prel. A beiktat
litkei egyház
alkalomból, hog
után megkapta
fiatal lelkészt,
letű Kis Ar

* **A nagy**
ev. ref. egyház
elhátározta, ho
tája, illetve uj
falan nagyobb
zók, kövezele
kikopott, teljes
a kijavítás k
közva legyen, t
vizsgáltatta a
szísen részlete
tervet elkészít
rium gazd. szá
dótsége, majd
vette s több ki
dosítás után el
jesztette. A te
ezer forintot ig
léset az elnöks
a nagyfontos
A közgyűlés S
és Kis Aron
tonként tárgya
mondta, hogy a
kifesteti, az aj
toronyt fel a
s a templom pad
mint a három
burkolatja ki
latja el, a küls
épitetti, még p
latja el s min
1-g végrehajta
gazd. szakkibiz
maga hatáskör
kiadni. A mun
vállasu képesít
lly tehát a ny
mot használni.
Kis Aron
Karoly egy kb
kötvényt hagy
gyeren látogat
veget.

* **Schlau**
főgimnáziumér
jogával jóval
Lőrincz nagy
piaristp gimn
kiepítésére te
a püspökség t
270,000 frt vs

* **Szám**
számonkerősz
9 órakor tar
nagy termébe
főispán elnök
tisztviselők
munkásságát

* **Rép**
menedékház
felügyelőket
arokutczai ki
napjain tartja
mal 11 rende
korlóg fog kép
sét a vizsgál
gyakorlóg öv
még dr. Tüd
csay József
tárgyakat elő
lő vezető, a
tanfolyami ig
szeki tagokn
nyilvános le
szívesen látj

tanár személyében. A beiktatás az összes hívők jelenlétében s lelkes öröme között történt meg. A beiktatási funkciót H i d e g József egyházmegyei kiküldött beiktató lelkész végezte s a beiktatott lelkész S z a b ó Imre megható beszédben vette át az egyház jelvé- megát. A beiktatás után diszebed volt. A fényes nyelvi. A beiktatás után diszebed volt. A fényes nyelvi. A beiktatás után diszebed volt. A fényes nyelvi.

* **A nagytemplom javítása.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma már régebben elhatározta, hogy a nagytemplomot renováltatja, illetve újra festeti s amennyiben úgy talán nagyobb repedés van, amint ablakai rol zogák, kövezete és különösen külső terassza kikopott, teljesen megújítja. Hogy azonban a kijavítás költségeiről előzetesen és tájékozva legyen, T ó t h István építészszel megvizsgáltatta a templomot s felszólította, készítsen részletes tervet. A nevezett építész a tervet elkészítette, amelyet előbb a presbiterium gazd. szakbizottságának egy kisebb küldöttsége, majd a teljes bizottság tárgyalás alá vette s több kisebb-nagyobb jelentőségű módosítás után elfogadta s a közgyűlés elé terjesztette. A terv kivétel körülbelül 21—22 ezer forintot igényel. A presbiterium közgyűléset az elnökség tegnapi hirta össze ennek a nagyfontosságú ügynek tárgyalására. — A közgyűlés S i m o n f i y Imre főgondnok és K i s s Áron püspök elnöklété alatt pontonként tárgyalás alá vette a tervet s ki- mondta, hogy a templomot kívül és belül kifesteti, az ajtókat, ablakokat kijavíttatja, a tornyot fel a csillagig teljesen kitisztíttatja, a templom padozatát a széksorok közt, vala- mint a három főbejáratot finom műlapokkal burkolttatja ki, a tornyokat villámhárítóval látja el, a külső terraszt pedig teljesen újjá építteti, még pedig azt is finom burkolattal látja el s mindezeket a munkákat f. é. nov. 1-ig végrehajttatja. A munka felügyeletével a gazd. szakbizottságot bízták meg, a mely a maga hatáskörében fogja azt vállalkozónak kiadni. A munkákra jöhrnevi helybeli ev. ref. vallásu képesített építésznek tarthatnak igényt. Így tehát a nyáron nem fogjuk a nagytemplomot használni. A gyűlésen még bejelentette K i s s Áron püspök, hogy b. e. Sz N a g y Károly egy kb. 4000 frt értékű életbiztosítási kötvényt hagyományozott az egyháznak. A gyereken látogatott közgyűlés 12 óra után ért véget.

* **Schlauch bíboros a debreczei r. kath. főgimnáziumért.** Ő Felsége a király kegyuri jogával jóváhagyta, hogy S c h l a u c h Lőrincz nagyváradi püspöknek a debreczeni piaristp gimnázium kiegészítésére, illetőleg kiépítésére tett 100.000 forintos alapítványa, a püspökség terhére kifizetessék. E célra 270.000 frt van biztosítva.

* **Számonkeresők a megyén.** A megyei számonkeresők f. évi május hó 4-én délelőtt 9 órakor tartja meg ülését a vármegyeháza nagy termében gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklété alatt, a melyen a megyei tisztviselők ez év első felében tanúsított munkásságát vizsgálják felül.

* **Répesítő vizsgálat.** Az állandó menedékház vezetőnket és családi gyermek- felügyelőnket képző tanfolyam a debreczeni arókutcai kisdudóvóban f. hó 26 és 27. napjain tartja záró vizsgálatát, mely alkalom- mal 11 rendes növendék és több magángya- korló fog képesített. A vidékiek jelentkezé- sét a vizsgálat napjáig elfogadja a tanfolyam gyakorló óvónő, Ujfalussy Mariska, ki mellett még dr. Tüdös Kálmán orvos és özv. Kovács Józsefné óvónő adták a tanfolyam szak- tárgyakat elő. A vizsgálatot a kir. tanfelügye- lő vezeti, a közs. iskolaszéki elnöknek mint tanfolyami igazgatónak és a községi iskola- széki tagoknak közreműködésével. A vizsgálat nyilvános levén, az érdeklődő közönséget szívesen látják.

A szocialisták mozgalma Debreczenben.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, április 20.

A debreczeni szocialdemokrata-párt már régóta hallgatott magáról, most azonban a május elsejének közeledtével f. hó 25-én dél- után 2 órakor a népkertben újabb szervez- kedésre hívta össze az elvtársakat a szocial- demokrata-párt vezetősége.

A népgyűlésen, mely a rendőrség ellen- őrzése mellett fog megtartatni, a munkások politikai és gazdasági helyzetéről, a május elsejének jelentőségéről és a munkás képző egyletekről fognak beszélni a szónokok.

A népgyűlésre a debreczeni szocialde- mokrata párt vezetősége a következő felhívást bocsátotta ki:

Felhívás a debreczeni és vidéki munkások, kisgazdák és kisiparosokhoz! — Tisztelt munkás testvérek! Látjuk és tapasztaljuk azt, hogy napról-napra, mindég, nagyobb és nagyobb mérvet ölt felettünk a nyomor, oly annyira, hogy már a toll is gyöngye nyomoruságunkat, borzalmas nagyságában leírni és még mindig alább és alább süllyed a megélhetésünk. Mi munkások, kik a leghasznosabb tagjai vagyunk a társadalomnak, még is semmi és senki va- gyunk benne, az uralkodó osztály előtt nem is mint emberek, hanem csak eszközöknek vagyunk tekintve. Azért tehát munkás test- vérek, ne engedjük vérünket szívnál tovább! Ébredjünk öntudatára annak, hogy ha elég al- kalmasak vagyunk kötelességre, akkor elég alkalmasak vagyunk a jogokra, szabadságra és megélhetésre. Azért tehát fel tisztelt mun- kástársak az április hó 25-én tartandó nagy népgyűlésre, amely kezdődik délután 2 órakor a vasutemeltti népkertben a követ- kező napirenddel:

1. A munkások politikai és gazdasági helyzete. (A szervezkedés célja és haszna.)
2. Május elsejének jelentősége.
3. A munkás-képző egyesület célja és haszna és megalakulása.

Teljes tisztelettel

A debreczeni szocialdemokrata-párt.

Táviratok.

Helfi Ignác állapota.

Budapest ápril. 20. A Debr. ered. táv. A hetek óta nagy betegen fekvő H e l f i Ignác orsz. képviselő állapota újra súlyos- bult. Kezelő orvosai dr. M ü l l e r és dr. I r s a i állandóan mellette vannak. Az orvosok remélik, hogy H e l f i állapota, jobbra fordul.

A görög-török háború.

Budapest, apr. 20. (A «Debr.» ered. táv.) Konstantinápolyból jön a hír hogy E d h e m pasa főparancsnok jelentése kiemeli a görög támadások vakmerőségét és erélyét valamint hogy a törökök több hadi állást szívósan véd- tek meg s csupán jelentéktelenebb vereségeket szenvedtek tovább. hogy a görögök ellenál- lása több ponton nagyon gyöngye volt s a gö- rögök fejvesztetten vonultak vissza:

Az Ildiz-kioszkban a hangulat kedvező, azt remélik, hogy rövid idő alatt legyőzik a görögöket, de komolyan tartanak attól is, hogy a görögök a tenger felől betörnek Tö- rökországba s megtámadják a védtelen török városokat.

Uj titkos tanácsos.

Budapest, apr. 20. A Debr. ered. táv. Bécsből táviratozzák, hogy Rakovszky István, az állami számvéviszék elnöke, kit a király legkö- zelebb nevezett ki valóságos belső titkos tanácsos- sává ma tett le Ő Felsége kezébe a hivatalos esküt.

Színház.

Sugár Aranka első fellépte. Társulatunk új koloratur-énekesnője, S u g á r Aranka holnap este mutatkozik be a debreczeni kö- zönségnek, még pedig a C z i g á n y b á r ó Saffi szerepében. Nehéz ut áll előtte nagy dologra vállalkozik, érthető tehát a ki- váncsiság, mely első fellépését megelőzi. Nagy dolgot mondunk s ezzel nem mondunk nagyot. B. R u z s i n s z k y Ilonát feledtetni nem könnyű dolog. Nekünk azonban nincs okunk reá, hogy eleve bizalmatlanok legyünk iránta, hiszen addig csak jót hallottunk felőle s örömmel tapasztaljuk ma is, hogy Komjáthy jól megtudja válogatni a társulata tagjait még akkor is, ha ismeretlen tehetségek között keresi az aranyat; S u g á r Aranka pedig még ezek közé nem tartozik, sőt ellenkezőleg, miért lennénk tehát csupán ő vele szemben Komjáthy iránt elfogultak, miért hinnők, hogy nem felel meg a debreczeni közönség igé- nyeinek? Mindenesetre kíváncsian várjuk mi is a holnapi bemutatót, — de nem bizalmat- lanul, sőt akarjuk hinni, hogy nem fogunk csalódni, ha magasak is az igényeink.

Keresd a szíved. Pénteken este B a r a d l a y Richard huszárkapitány bevonul a debreczeni színházba, Jenő és Ödön ellátog- gatnak hozzánk hogy tanúságot tegyenek a haza, szülő és testvéri szeretetnek arról a fenséges példájáról, amelyhez fogható csak a J ó k a i fantáziája tud alkotni. De pénteken mégis új oldalról, a hitokon szeretet nyilvá- nitása alakjában fogunk velük megismerkedni, hiszen tudvalevő, hogy mint az alkotójuk, ők maguk is kálvinisták, csuda-e hát ha kezet fognak mindanegyben s eléje állnak K a l o c s a Róza urnőnek, rendelkezésére bocsátván magukat, hogy alapot teremthessen a d e b r e c z e n i e v. r e f. t a n n i t ó k é p z ő felállításához? Mi meg vagyunk győződve, hogy a debreczeni közönség megérti ennek a vállalkozásnak a jelentőségét és zsufozásig meg fogja tölteni a színházat pénteken estére.

Somló Emma vendégjátéka S o m l ó (Schaitl) Emma ez a kedves, temperamentumos debreczeni születésű művész, kit a mi közönségünk a mult szezonból jól ismer, a haldokló színiévdában két esten átfog vendég- szerepelt színpadunkon. — A debreczeni közönség volt kedvence tudvalevőleg a mult télen T i s z a y D e z s ő színtársulatával Miskolczon játszott, ahol valósággal dédelgette a közönség s szeretetének nem egy tanujelét adta Most októberig szülővárosában időzik Somló Emma, akkor pedig a Magyar Színház- hoz megy, a hová szerződve van, a mi a legnagyobb elismerése az ő művészetének. Az első vendégszereplése csütörtökön, f. hó 22-én lesz, a mikor a Waldstetten báró had- testparancsnok itt időzése folytán elmaradt K o l d u s d i á k helyett a P i l - l a n g ó c s a t a francia színmű kerül színre. Másodszor a jövő heten hétfőn lép fel egy énekes szerepben, a darab azonban még nincs megválasztva.

Bemutatók.

— Uj darab. — Uj művészek. —

A lezárolás.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: G é c z y István. Zenéjét szerette H o ó s János. Elő- szőr adták a debreczeni színházban 1897. április 18-án.

Az új színtársulat bemutatója tulajdon- képen vasárnap este volt, mikor egy új da- rabban, mely tehát mentesíti a benyomást az összehasonlítástól, nem kevesebb, mint négy új művésze mutatkozott be a társulatnak: H a d a y Sándor, aki már ismert és ked- vencia alakja volt csak tavaly is a debreczeni színpadnak, S e r f ő z y Zseni népszínmű szubrett, F e n y é r i Mór és R á t k a y Sándor. Az összbemutató — mondjuk ki mindjárt, — a lehető legkedvezőbb. Ebben azonban igen, de igen sok része van az új darabnak is, illő tehát ha először arról emle- kezünk meg.

Geczy István új név a magyar irodalomban. A színpadok deszkáin — többek közt a miénken is egy sovány, ráppadt segéd színész viselte néhány év óta e nevet, amelynek ezentúl egyik legjobb népszínműírónk lesz a viselője. Geczy Istvánt is elfogta ugyanis vidéki nyomorúságai, vándorlása közt az a bizonyos láz, mely kényszeríti az embert az írásra s csuda-e, ha a fiatal színész ember, aki maga is a nép fia s mint színész a lehető legkülönbözőbb néprétegekkel érintkezett és különféle szokásokat tanult el, népszínműírára adta a fejét. Többet is irt már az évek folyamán, azonban nem nyitotta az értekesítésre. Hiszen hogyan is merete volna egy szegény vidéki színész a budapesti népszínház felé kinyújtani a kezét, mikor ott csak a francia operett és vaudville irodalom slendriánjai voltak szívesen látott t. i. jól fizető vendégek, azonban még szegény Tóth Ede sem került volna soha napirendre, ha a Blaha Lujza szerződése népszínmű előadásokat nem követel, — holmi pályadíjak s más ilyenféle, amelyek ezrevel termik a titkos drámaírókat e haza berkiben, népszínművekre nem, csak öt felvonásos jambusokban irt tragédiákra vannak kitéve s ha néha néha egy egy olyan is megakad közöttük, s klasszikus szépségeket kereső bírálók kegyetlenül elverik a szegény magyar tárgyú népdramán a port.

Akad azonban egy derék lipótvárosi tőkepenzes, aki elszomorodott azokon a hitványságokon, melyeket népszínmű czégre alatt a népszínház a budapesti közönségnek beadott s 1000 forint tűzött ki egy népszínműre s hogy a hivatalos bírálat ne zárhassa el a tehetségeket a közönség elől, azt kötötte ki, hogy az előadható darabok közül csak azok valamennyijének letelt 10-ik előadása után válassza ki a nyertes. Geczy István kiválasztotta a sok közül a legjobb darabját, felküldte pályáznia — s nyert, illetve másodmagával volt a Gyimesi vadvirág előadható. Ekképen ismertté lett a neve, mint népszínműíró és Serly Lajos, aki őt meg vidéki karmester korából ismerte, a saját óbudai Kisfaludy-színháza részére kapott színtéa Gécytől egy színdarabot, neki átadta a Lezsámolást. Így történt, hogy mikor a népszínházban a tűzpróba előtt álló felígert darabjának előkészületei folytak Geczy István nagy sikert aratott a győzelem darabjával Ó-Budán. Kellemsen meglepődve láttak fel a kritikusok s szívesen csatlakozunk hozzá mi is: ha ilyen a gyengébb, igazán kíváncsiak vagyunk a nyertesre! Hiszen ez a fiatal ember olyan színműi róli tehetség, amelyen keres akad még a magyar parnasszus s a mi a legfőbb, igazi magyar gondolkodása, nyelve, szelleme, szóval mindene.

Mi sem bizonyítja ezt inkább, mint ez a Lezsámolás. Régi elcséplést, hanem aztán igaz motívumokon építi fel ezt a darabot, mégis szívesen látók a szerzőt a lámpák előtt minden felvonás után, hogy megköszönjük neki a nyújtott élvezetet. Nincs ebben a darabban egy felesleges, nincs egy hiábavaló alak vagy szó, mert ha talán nem is si erül mindenik felfogás szerint, de a felfogásnak valamennyi megfelelő. Ine: két legény versenyzett valaha egy leányért, a nyertes elvette, a vesztes bosszút esküdött, s bár maga is memósült, rá gondolt mindig a régre s egyszer csak — mikor már maga is özvegy volt — elakartá lopni az uratól, a huzavonába az asszony belehalt s ezóta a férj Embér Mihály (Fenyéri) esküdött bosszút a szöktető Igaz György (Haday) ellen. Igaz az 36k folyamán emelkedik s ességben, bírójává lesz a falunak, azonban a sors csapásai sem maradnak el, minek folytán e adósodik. Az adósleveleket össze vároja Ember s 18 évvel az eset után elakarja adadni mindenét. Itt kezdődik a darab. De valamivel nem s ármolt Ember a leánya, Mariska (Kállay L.) beleszeret Igaznak a fiába Andris (Békésy), még pedig alapán, annyira, hogy kész dacozolni az apja haragjával, a ki pedig felvilágosította ennek a haragnak az okáról s

néhány percczel később azon kapja rajta Ember a lányt, hogy az Igaz György szemeláttára borul az Andris nyakába, Ember elragadja onnan Mariskát, Andris ellenáll, Ember pedig követeli Igaztól mint bírótól, hogy csukassa el a saját fiát, ki ezt nagy győtrelem után megteszi s András az apai szónak színtén megadja magát. A fiatalok azonban még mindig szerelmeskednek, pedig Ember mindenáron Józan Tamás kasznár (Rátkay S.) feleségévé akarja tenni Mariskát. Annyira megy köztük az ellenségeskedés, — hogy Mariska elfut s a vízbe veti magát, ahonnan Igaz menti ki. Ez megtörti Ember s lányának lázas álmái annyira felizgatják, hogy maga megy Igaz házához lezsámolni, holott már a végrehajtás folyik s Igaz épen föbe akarja magát löni s Embért csavarja ki kezéből a pisztolyt, összetépi az adósleveleket, mondván: Az eltemetett feleségemet visszaadta a leányomban s ha az nem lehetett mindakettőnké, legyen az a leánya, hozzáadom Andrishez. Ezzel a drámával kapcsolatban mellette egy kedves idill folyik le a darabban: Igaz gyámli-anya Eszti (Serfőzy Zs.) szerelmes Keresztesi Marciába (Rubos), kinek az anyja (F. Csiga házy E.) el is jön megkérni a leánykérést, — de az épen akkor ajánlja fel Igaznak adóssága kifizetésére a vagyonát, amiért a gögös asszony visszavonja a leánykérést, neki csak vagyon kell. Persze a felajánlás sem sokat ér, a lány kiskoru előbb férjhez kellene mennie, miert is Eszti Andrissal akarja magát elvétni, amit ez már csak azért sem fogad el, mert Mariskát nem hagyja, de meg Esztiét is sajnálja. Végre is kibékítik a gögös asszonyt s az maga ajánlja fel Igaznak az adósság kifizetését, persze mikor már nincs rá szükség, eöz azonban, hogy belőlök is pár lesz, sőt a kasznár is megmarad az addig csak hitegetett postamester nő (Locserekő) mellett, miután Emberéktől kiköptt. Ez a darab a két óze, valamint a leányok szépen megalkotott igaz jellemek, akik ellen kifogást lehet tenni, azok Andris és a kasznár. Az első nem tud egyebet, mint sirni, pedig az ember azt hinné, hogy ő is bosszút esküszik Ember ellen a becsukatásért s viszont valamivel többet tesz Mariskáért, pl. nemcsak beszél, hanem tényleg is megszökik vele, a kasznár pedig nagyon homályosan van megrajzolva nagy alkalmat a d színésznek hibás felfogásra, a mibe Rátkay tényleg bele is esett, számító, de felsült falusi gavalier helyett felbolondot mutatván be.

A öregek, Haday Sándor és Fenyéri Mór valóban szépen mutatták be magukat, volt is részük a t a p s b a n bőven, különösen Hadaynak, kiben közönségünk régi kedves ismerőst üdvözölt s csak ennek tudja be Fenyéri, hogy kevesebbet kapott, mert bizony is mindenben rászolgált. Örömmel mondhatjuk, hogy a Lezsámolással bevonult színpadunkra az igazi magyar népelet, amint a múlt télen oly sajnosan nélkülözöttünk. — Örülünk, hogy ilyen két derék művészt ismerhetünk meg Mert — tuktunkkal — Hadaynak is ez volt az első a p a szerepe Debreczenben, Fenyéri pedig már már kezdte az ország erről az oldaláról elfelejteni, annyira belemerül a bohózatos elemkultiválásába, pedig a jellemzések az ő igazi tere, ebben aratta s — reméljük — fogja aratni legszebb baberait.

A harmadik új ismerős Serfőzy Zs. A kisasszonyon meg látszik még hogy kezdő de az érdeme annál nagyobb. Hangja nem nagy terjedelmű, de azzal amije van, bizosan rendelkezik az tiszt, szépen csings — ami szubrettnél fődolog — kedves, hízegő. A játékaról szinten csak elismeréssel nyilatkozhatunk. Úgyesen mozog a színpadon szem és arc játéka jó, diskkrét söt szerény, a beszéde pedig egyenesen meznyerő. Régen hallottunk enekesától olyan természetes, kedves és magyaros társalgást. Ki merjük mondani, hogy szerződötése nyereseg volt a társulatra.

A negyedik az új komikus, Follinusz utóda, Rátkay Sándor. A tegnapi szerepe nem lehetett alkalmas arra hogy mint ilyen mutassa be magát, sőt amennyiben komikus akart lenni, a szerepnek csak hátrányára volt. Nem is nyilatkozhatunk tehát róla érdemileg, csak egyes benyomások szerint. Ez pedig nem nyilatkozik ellene, látszik, hogy rutinja van s bár maszkja nem volt épen megfelelő az arczához, vannak jó mozdulatai s ötletes színész.

A régiek közül az első szó F. Kállay Lujza asszonyt illeti. A drámai jelenésekben kifogásoltan volt, az első felvonás bohókásabb részei azonban nem találtak benne mesterükre s ennek da'it is kissé magas hangból vette, szóval alkalmasabb a kesergésre. Locserekőné a magát kiváló falusi özvegy szerepében kolosszális volt, — azt hisszük elég, ha megemlítjük, hogy ki nem fogytunk a kaczagásból. Rubos a Marci szerepében ügyesen játszott és szépen énekelt, bár népdaloknál torokhangja nagy hátrányára van. Sziklái Miklós a bányu kisbíró szerepéből csinált maradandó alakítást.

Az összejáték — tekintve a tanulási rövid időt — elég jó volt.

Fejő.

IRODALOM.

Az Időjárás, népszerű meteorológiai havi folyóiratnak megjelent az első száma. Szerkeszti és kiadja Héjas Endre a kir. meteorológiai intézet asszisztense. Több mint 100 éve, hogy az első magyar meteorológiai megfigyelések napvilágot láttak s több mint 25 éve, hogy a magyar meteorológiának országos intézete van. Hogy ez örvendetes tények dacára sem vertek a meteorológiai ismeretek a magyar nagy közönség köztudatában gyökeret, annak oka kétségtelenül e szép új tudomány hozzáférhetetlenségében rejlik. E hibán kíván segíteni Az időjárás, az első magyar meteorológiai folyóirat, a melynek főczéja a meteorológiának a mindennapi életbe való átvitelle. Kit ne érdekelt volna az időjárás, mikor ez szabályozza munkálkodásunkat, szórakozásainkat, egy szóval egész életmódunkat. Az Időjárás mindenekeőt kiváló sulyt fektet az időprognosztikára, a midőn arra törekszik, hogy idővel minden olvasója maga csinálja az időjóságot, vagy legalább saját megfigyelése alapján tökéletesítse a meteor-intézet általános érvényű időprognosztisait. Behatóan foglalkozik az agrár-meteorológiával, a mivel a gazdaközönségnek kíván szolgálatot tenni, tanulmányozza az ézési viszonyok s a folyók vízjárása közötti kapcsolatot ugyisint az időjárás és a közegészségi viszonyok közti összefüggést, s a mit tán legelőször kellett volna említenünk, kiváló figyelmet szentel hazánk éghajlati viszonyainak tanulmányozására. A lapnak rendelkezésére áll körülbelül 800 hazai állomás megfigyelési anyaga, valamint az orsz. meteor. intézet és az ögyallai csillagda gazdagon berendezett számkönyvtára. Az Időjárás magyarosságra és általános érthetőségre törekszik s igyekszik olvasóival mentől közvetlenebb érintkezésben állni. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II. fő-utca 6. sz. Mutatvány-zámot kívántra bérmentes küld a kiadóhivatal.

A Vasárnapi Lapok, melynek főszerkesztője Beniczky János Bajza Lenke, szerkesztői: dr. Péter József és Mikólecz Henrik, minden újabb száma azt bizonyítja, hogy benne pompás szépirodalmi betilappal gazdagodott az irodalom. A Vasárnapi Lapok egy belső tartalma, mint valóban díszes kiállítás és gyönyörű képi altal méltán megérdemli, hogy minden művelt magyar család kedvelt újságja legyen. Mind-ezeket énkben bizonyítja az előtünk felkötő 3-k szám, melynek tartalma a következő: A nagyhet. Husvét hajnalán, költemény, Szabolcska Mihálytól. Könyv és mosoly, rezény, írta: Beniczky Bajza Lenke. Feladás a természetben, Hargitaitól. Wlassics Gyula, írta: Péter József. Husvét, írta: Farkas Endre. Pap

1897. április 20.
Zoltan legujabb z...
Bede Job. Gyöng...
Vasárnapi Vasár...
Aphorismák, írta...
Huszár Miklós. E...
Adrian, írta Jo...
rától, írta Jo...
Szentessy Gyula...
Fai J. Béla, Szin...
Megfejtők. Szerke...
melyek egytől eg...
A műcsarnok jel...
természetben. Dr...
humából. Jézus f...
Graf Tisza Istvá...
kacs. Gyermek...
Részlet a «Krisz...
képből. Romok...
hadak. Tavasz...
«Vasárnapi Lapo...
előfizetőinek egy...
negyedrre 2 frt.

Felhasználás.

egy jól felhaszná...
nyörűséget szere...
csókot lopni att...
Antal festőműve...
meg ezt a jelene...
kos fak alatt. A...
egymást, csak a...
De egyszer csak...
miert, a társasá...
közik a másikka...
ragadja meg s e...
szerelmesek ajka...
is mosolyog eze...
felhasznált pillan...
reprodukcióban...
veti száma, a m...
telve gyönyörű...
tünőségeinek d...
a kik az Orszá...
a következők: A...
Colonel, Makai...
rányi Kornél, V...
S az Ország V...
meg azzal, hogy...
állítson össze...
ennek a kitűnő...
den száma képe...
kedk egymással...
llettel is kedves...
diszere válhata...
Ország Világ...
frt Mutatvány...
Hold u. 7.)

A Vasárnapok.

22 képpel s a...
meg: «Régi...
Vaytkó. «Zá...
(arcképpel),...
«Polgárhaboru...
(Lioek Lajos r...
Gyula új roge...
illusztrációva...
leki Edétől. »...
pádtól. «Hagy...
«Dalok». Hei...
«Correggio fe...
Sándortól. «El...
ditotta S. V. »...
Szombati körr...
rajza. «Krisz...
körképe» (ké...
«Kevelek Kele...
től. «Jámbor...
mátus templ...
parancsnokai...
(képpel). «Hi...
«A tavaszi m...
Közintézetek...
Egyveleg stb...
Ujág» előfi...
«Politikai Uj...
rendelhetők a...
(Budapest, e...
megrendnlbe...
újság a mag...
frt 20 kr.

Zoltán legújabb zeneszerzeménye. A ház, írta Bede Jób. Gyöngy-koszoru, írta Czobel Minka. Vasárnapról-Vasárnapra; írta Garabonczás. Aphorismák, írta Lala. Éva, regény, fordította Huszár Miklós. Egy férfi, írta Dombay Hugó. Huszár, írta Mándoky Gusztáv. Levél Nizsából, írta Joire Conr. Romok, költemény Szabolcstól. Première, Trilby, ford. Szentessy Gyulától. Színház. Irodalom. Divat. Sport. Faj J. Béla. Színház. Irodalom. Divat. Sport. Megfejtők. Szerkesztői üzenetek. A képek, melyek egytől egyig sikerültek, a következők: A műcsarnok jelmez estélyéből. Feltámadás a természetben. Dr. Wlassics Gyula. Szépek albumából. Jézus feltámadása után. Isten anyja! Gróf Tisza István. Benke Gyula. Enyedi Lukács. Gyermekek-jelmez. Jeruzsálem látkepe. Részlet a »Krisztus a keresztfán« című körképéből. Romok. Szent László s a kereszties hadak. Tavaszai sétarubék (3 képpel). — A »Vasárnapi Lapok« előfizetése az »Egyetértés« előfizetőinek egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.

Felhasznált pillanat. Tegyük hozzá egy jól felhasznált pillanat. Lehet-e több gyönyörűséget szerzeni egy pillanat alatt, mint csókot lopni attól, a kit szeretünk. Neogrady Antal festőművésznök pompásan örököltette meg ezt a jelenetet. Erdőben vagyunk árnyékos fák alatt. A társaság nagy, a kik szeretik egymást, csak a szemekkel beszélgethetnek. De egyszer csak ki tudja hogyan és ki tudja miért, a társaság szétozzik, egyik sem foglalkozik a másikkal, mindenkinek figyelmét más ragadja meg s ebben a pillanatban elcsattan a szerelmesek ajkán egy csók. Még a napsugár is mosolyog ezen a jeleneten. Ime egy jól felhasznált pillanat. Ezt a pompás képét élhető reprodukcióban közli az Ország Világ husvét szama, a mely valóságos kis diszalbum, telve gyönyörű képekkel és irodalmunk kitünőségeinek dolgozataival. Azoknak névsora, a kik az Ország Világ husvét szama iratai a következők: Abonyi Árpád, Váradi Antal, Colonel, Makai Emil, Palágyi Lajos, Id. Ábrányi Kornél, Verthesy Gyula, Budai László. S az Ország Világ szerkesztője sem elégedett meg azzal, hogy ily pompás husvét számot állítson össze, mert hisz megszoktuk, hogy ennek a kitünően szerkesztett hetilapnak minden száma képek és tárczák dolgában vetekedik egymással, hanem még egy műmelléklettel is kedveskedik olvasóinak, a mely igazi díszére válhatik minden szobának. — Az Ország Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal Hold u. 7.)

A »Vasárnapi Ujság« április 18-ikt száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Régi husvét ünnepek hazánkban.« Vayktól. »Zágoni Bodola Lajos emlékezete« (arcképpel), Szász Károlytól — Regénytár: »Polgárháború.« Regény Irta Rákosi Viktor (Lioek Lajos rajzaival) »Az uszó sziget.« Verne Gyula új regénye (a frankzia kiadás eredeti illusztrációival.) Költemények: »Tisza«, Kisteleki Edétől. »Dalok a tengerről.« Pasztor Árpádtól. »Hagyjatok békén.« Lamperth Gézáttól. »Dalok.« Heineből fordította Szüry Dénes. »Correggio festményei« (képekkel, dr. Nyári Sándortól. »El-Hamid.« Elbeszélés, angolból fordította S. V. »Az érdekek családai.« Husvét Szombati körmenet Budapesten» (Jantyk Mátyás rajza). »Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem körképe« (képekkel c Feszty-féle új körképről) »Kevelek Kelet-Ázsiából.« Báró Kemény Endrétől. »Jámbor Pál (arcképpel.) A czelegdi református templom« (képekkel.) A Krétai hajóhad parancsnokai (képpel.) »A rend őrei Krétában« (képpel.) »Hirlapirönnepély Győrben« (képpel.) »A tavaszi műtárlat.« — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek. Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok A Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

ápril. 16

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — — — — — krajczárig, közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 54—55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 52—53 krajc árig.

Sertéslétszám: 1897. évi április. 14-ik napján volt készlet 20.299 darab, 1897 április. hónap 15-ik felhajtott 91 drb, 1897 április hónap 15-ik napján elszállított 183 drb, 1897 április hónap 16-ik napjára maradt készletben 20.207 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata lanya

Budapesti konzum-sertés vásár. A fenczvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertés vásár jelentése ápril. 16-áról: Érkezett: 117 dr. Elszállított: 117 drb. Budapesti fogyasztásra 81 drb vidékre 6 drb, elszállítatlan maradt 109 drb — Na a pi á r a k: 250—280 kgr. súlyban b — 56 kr. 300—380 kgr. súlyban 51—52 kg malaczkok 40—42 frt. különfélék 120—180 k l ulyban 55—56¹/₂ frt.

Budapesti gabonátözsde.

ápril. 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B á n s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	7.30	7.45	81
»	77	7.55	7.65	82
»	78	7.75	7.80	81
Tiszavidéki ó	79	7.65	7.70	80
»	78	7.75	7.80	81
»	79	7.95	8.00	82
Pestvidéki ó	79	7.55	7.6	80
»	77	7.70	7.75	80
Fehérmegyei ó	78	7.75	7.80	82
»	79	7.85	7.90	81
»	76	7.85	7.90	81
Bácskai ó	77	7.50	7.60	81
»	78	7.65	7.70	82
»	79	7.85	7.90	81
Észak magy	76	7.75	7.80	81
»	77	7.85	7.90	82
»	78	7.95	8.00	81
		Min. hekt.-ben		Ar kilogram
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.10	6.15
» másodrendű	»	—	6.05	6.10
Árpa takarmánynak	»	60—62	4.10	4.40
» égetni való	»	62—64	5.00	6.—
» sörfőzdei	»	64—66	6.50	8.—
Zab	uj	39—41	3.85	6.25
Tengeri bánsági	uj	—	3.60	3.65
» más nemű	»	—	3.45	3.55
»	»	—	3.40	3.50

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen saját fordítása —
(Folytatás.)

Barnes még ez nap este hat órákor megérkezett Filadelfiába, egyenest a Lafayette szállodába ment, hol Mitchelnél jelentkezvén, annak a szobájába azonnal bebocsáttatott.

— Mr. Barnes igen örülök, hogy láthatom. Nagyon szép és nemes öntől, hogy ide lefáradt, hogy szinte megtudnám bocsátani önnek azt a méltánytalanságot is, mely velem szemben elkövetett.

— Méltánytalanságot? Miféle méltánytalanságot?

— Emlékezzen csak vissza arra a napra, mikor engem meglátogattott s a mikor velem arról a gombról beszélgett, melyet ön talált? Ön akkor felkért, hogy mutassam be a garnitúrámból a hetedik gombot? És én szívesen teljesítettem ezen kívánságát, csupán azt kötvén ki, hogy azután nem fogja azt a hölgyet ez esetben többé terhelni.

— És?

— És — ön nem tartotta meg az ígéretét.

— Amennyiben?

— Először megvesztegette a hölgy szobaleányát, hazugságra csábította, hogy saját kémét becsempészhesse annak a helyére, a mint tényleg be is csempészte is. A minnek következménye az volt, hogy Miss Remsen nem fogadhatta vissza régi szobaleányát, más alkalmat pedig nehezen kapott a helyére.

— Midőn én önnek ez ígéretet tettem nem tudhattam előre, hogy ily körülmények is bekövetkezhetnek.

— Ez igaz, de ezt én előre megmondtam önnek, hogy ön ez ígéret által semmit sem nyer s e látogatás által csupán az ön állításomról fog jobban megbizonyosodni.

— Nos! ezt nagyon sajnálom s nem fog többé előfordulni.

— Mr. Barnes pedig már megint előfordult.

— Hogyan?

— Miss Remsen meg a lakásáról sem távozhatik anélkül, hogy az ön kémjei mindenüvé ne üldöznék.

Barnes dühösen harapott az ajakába, midőn látta, hogy ez a férfi minden óvintézkedéseit ily körülményesen ismeri.

— Ön teved — mondotta mind a mellett hahozás nélkül. Én azt ígértem meg, hogy ez esettel összefüggésben nem fogok Miss Remsennel többet kellemetlenkedni, de ezek az üldözések, a mint ön előbb nevezte, egész más esettel is állanak összefüggésben.

— Már mi mással?

— Egy szöktetéssel.

— Szöktetéssel? Izetlen feltevés! Ugyan már kit szöktethetett volna meg Miss Remsen?

— Egy fiatal leánykát, névszerint Mitchel Rózát?

— És ha szabadna kérdeznem, ki ez a Mitchel Róza? — Talán a meggyilkolt, leánya?

— Talán! De hisz ép ezt akarom kikutatni; bárha eddig az ön leányként is ismerték?

— Ahán! És talán be is tudná bizonyítani, hogy nem az én leányom?

— Nem.

— Pompás! Tehát már azt tudja, hogy Mitchel Rózát az én leányomként ismerik, a kit aztán Miss Remsen egy helyről más helyre vitt el. De még ezt sem tudja bebizonyítani, féltve azonban, hogy mégis bizonyíthatná, akkor is hol itt a szöktetés, ha az én jövődombeli feleségem, egy gyermeket, a kit mindenki az én gyermekem gyanánt ismer, tehát ezt a gyermeket elszállítja más, nekem tetszőbb helyre?

(Folyt. köv.)

A selyem elvan égve! ezt szokták mondani a hölgyek, ha az illető ruha darabok igen sokszor már a 2-ik 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmálanak; ezen jelenség nem a „véletlen“ által okozott elégsé! hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s mégis olcsónak tűnjék fel tudatosan leszen **csinn és phosphor savval** páczolva, melyek a nyersselyem érszárait mintegy szétrágnak, „az ilyenemű festési eljárást „**megterhelésnek**“ nevezik! mentül jobban óhajtják a selymet megnehezíteni, annál több **csinnfürdőn** megyen az keresztül, hogy az ezen mérget tökéletesen magába szívja. Az így festet selyem — a **legnemesebb szövés!** — a halálsírját tehát még mielőtt az a szövőszékre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szákból készült **ugynevezett** selyem szöveteknek, rövid használat után természet-szerűen szakadozniuk kell mint a gyújtó kanócnak aszerint amint azok többé vagy kevésbé terheltek meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én **valódi selymeimből** szívesen küldök postafordultával **porto és vámmentesen** mintákat **Henneberg G. (cs és kir udvari szállító) selyemgyárai Zúrichben.**

